

sæt til medvirken. Sådan noget mener vi ikke rigtig hører hjemme i det retssamfund, som vi har i Danmark. Det skal altså være sådan, at det er anklagemyndigheden, der har bevisbyrden.

Jeg må dog indrømme, at også min retsfølelse blev påvirket i en negativ retning som følge af Blekingegadesagen, men man bliver altså nødt til at huske på, at de tiltalte blev frifundet, fordi det ikke var muligt at sandsynliggøre, at de havde forset til medvirken. Der var altså i højere grad tale om et bevismæssigt problem end et retligt.

På den anden side skal man selvfølgelig også være opmærksom på, at det kan være meget svært for politi og anklagemyndighed at bevise, hvem der har gjort hvad i et givet hændelsesforløb. Det gælder ikke mindst i en tid, der er præget af bandekriminalitet og af mere professionelle og disciplinerede forbrydere.

Jeg er da også enig med forslagsstillerne i, at der faktisk er tale om et problem, som formentlig ikke bliver mindre. Efter CD's opfattelse skal det altså bare ikke løses ved en tilsidesættelse af de retssikkerhedsgarantier, der ligger i princippet om det subjektive forset, men i stedet ved, at man giver politi og anklagemyndighed nogle bedre værktøjer til at komme tilstrækkeligt til bunds i sagerne. Naturligvis er vi opmærksomme på, at forslagsstillerne rent faktisk har gjort sig tanker om kollektivt strafansvar og dets forenelighed med almindelige retssikkerhedsgarantier, og vi har da også sympati for, at man i forslaget lægger op til ekspertvurdering.

Så alt i alt: CD ønsker, at vi kigger nærmere på disse ting under udvalgsbehandlingen.

Henrik Svane (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører, fru Elisabeth Arnold, ikke kan være i salen, skal jeg læse følgende:

Tinget behandlede den 4. oktober 1996 et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti om kollektivt straf. Forslaget i 1996 gik meget videre end det, der foreslås i B 51 i dag, men argumenterne er stadig de samme. Det var dengang, og det er i dag en udbredt misforståelse, at det ikke er muligt at straffe for en fælles lovovertrædelse.

Straffelovens § 23 er allerede blevet nævnt adskillige gange i dag, og det er uheldigt, at det stadig er en udbredt fornemmelse, at det ikke er muligt at dømme en personkreds for en forbrydelse, der har været fælles gennemførelse og planlægning af.

Det er naturligvis stadig anklagemyndighedens pligt at bevise, at alle deltagere i overtrædelsen var indforstået med forbrydelsen, og så er vi tilbage ved den ulykkelige Blekingebandsag; kun bevisets stilling var udslagsgivende for den endelige dom.

Vi kan ikke være tjent med at gå på kompromis med retssikkerheden, heller ikke i de grove sager. Det skal ikke være muligt at dømme folk, hvis medskyld ikke er bevist, men udelukkende på grund af tilstedeværelse.

B 51's tanker om kollektiv straf er efter Det Radikale Venstres mening betænkelige og indbærer en betragtelig risiko for at krænke vigtige retssikkerhedsmæssige principper. At der er problemer med dette aspekt, fremgår også af forslagsstillerens egne bemærkninger til beslutningsforslaget.

Det var det samme resultat, som arbejdsgruppen under anklagemyndigheden nåede frem til, og det samme resultat kom Folketinget frem til ved behandlingen i oktober 1996. Det Radikale Venstre kan derfor ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Søren Søndergaard (EL):

Dansk ret har overraskende nok et medvirkensbegreb, der rækker langt længere end de fleste andre landes. Dertil kommer, at vi i Danmark straffer den onde vilje, forsettet. Hvis man har et forset til, at en anden person skal slås ned, og medvirker til, at det sker, så bliver man straffet, også selv om gerningsmanden bare har været med i en gruppe, der har opsøgt offeret og slået offeret, men uden at gerningsmanden selv har slået.

For nylig har der været nogle domme, hvor en mor er blevet dømt for medvirken til, at hendes kæreste har slået hendes barn ihjel, selv om moderens medvirken alene har bestået i, at hun ikke har gjort noget for at forhindre, at barnet blev slået. Hvis en person har forset, kan han eller hun altså også dømmes for forbrydelsen.

Det, De Konservative foreslår med dette forslag, er, at man skal kunne straffes for en forbrydelse, hvor der kræves forset, selv om man ikke havde forset. Man skal kunne straffes for drab, for vold, for brandstiftelse og hærværk, selv om man ikke havde forset til at begå disse forbrydelser. Det må siges at være et meget alvorligt brud på de retsprincipper, vi hidtil har efterlevet i Danmark.

Forslagsstillerne henviser i deres bemærkninger til, at bandekriminalitet skulle være ustraf-